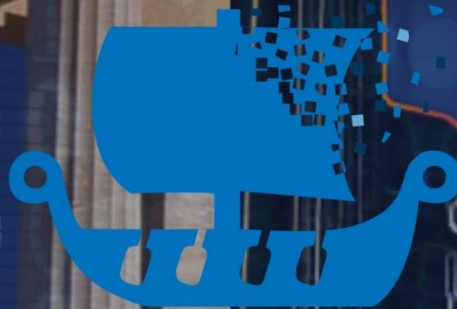

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Πολιτισμός, Παιδεία, Ψηφιακές Τεχνολογίες, Έρευνα, Καινοτομία, Τουρισμός

2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψηφιοποίησης Πολιτιστικής Κληρονομιάς - 2017

ΒΟΛΟΣ 1-3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ:

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΑΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ Τ.Τ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, ΔΙΚΤΥΟ "ΠΕΡΡΑΙΒΙΑ"

www.euromed2017.eu

"Πρέπει να γίνεις εσύ ήλιος για να φωτίσεις τους σβησμένους ήλιους των άλλων. Δεν υπάρχουν ιδέες, υπάρχουν μονάχα άνθρωποι που κουβαλούν τις ιδέες, κι αυτές παίρνουν το μπόι του ανθρώπου που τις κουβαλάει".

ΝΙΚΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ

Σε όλους αυτούς τους ακούραστους σκαπανείς της Επιστήμης, που αφιερώνουν τη ζωή τους στη μελέτη, στην έρευνα και στην ανάδειξη του Πολιτισμού του Ανθρώπου, άυλου ή υλικού, προσφέροντας στην ιστορία της Ανθρωπότητας και στη δημιουργία ενός καλύτερου και δικαιότερου κόσμου! Και σ' αυτόν τον κόσμο ο Ελληνικός Πολιτισμός πρέπει και μπορεί να έχει πρωτεύοντα ρόλο!

**Η Οργανωτική Επιτροπή
Ελλάδα , Δεκέμβριος 2017**

Τίτλος πρωτοτύπου:

ΠΡΑΚΤΙΚΑ 2ου ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ 2017

(Το συνέδριο πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα 1-3 Δεκεμβρίου 2017, Βόλος, Κτιριακό Συγκρότημα «Παπαστράτος» Πανεπιστημίου Θεσσαλίας)

Copyright: Δίκτυο «ΠΕΡΡΑΙΒΙΑ»

Α΄ Έκδοση: Ιούλιος 2018

ISBN: 978--618-00-0380-2

Επιμέλεια- Υπεύθυνος: ΚΩΝ. ΣΚΡΙΑΠΑΣ-ΔΙΚΤΥΟ «ΠΕΡΡΑΙΒΙΑ»

skriapask@gmail.com

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: +30-6974-881944 FAX: 24210-71200

Διεύθυνση Αλληλογραφίας: Κωνσταντά 247-249 -ΒΟΛΟΣ (Τ.Κ. 38 222)

E-Mail: info@euromed2017.eu, skriapask@gmail.com , perrevianet@gmail.com

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο (μηχανικό, ηλεκτρονικό, τηλεοπτικό, φωτοτυπικό ή άλλως πώς) χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του συγγραφέα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης – Παρισίου, που κυρώθηκε με τον ν. 100/1975.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	3-4
ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ / ΦΟΡΕΙΣ	5-9
ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ	10-19
ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	20-22
ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	23-28
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	29
ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΜΕΛΩΝ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	30-36
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	37-40
ΟΜΑΔΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	41
ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΟΜΙΛΗΤΕΣ	42-44
ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΛΗΛΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	45-46
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ	47-57
ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ	58-67
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ	68-75
ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ	76-80
ΕΚΘΕΤΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	81-84
ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	85-90
ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	91
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΤΑ ΑΥΞΟΝΤΑ ΑΡΙΘΜΟ ΙΔ	93-99
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΝΑ ΟΝΟΜΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΑ	100-106
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΝΑ ΤΙΤΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΑ	107-114
ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	115-756

ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΦΟΡΕΙΣ

ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ (ΤΕ.ΠΑ.Κ.)

Εργαστήριο Ψηφιακής Πολιτιστικής Κληρονομιάς

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ (ΑΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ Τεχνολογικού Τομέα)

Εργαστήριο Μη Καταστροφικών Τεχνικών Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

-Εργαστήριο Αρχαιολογίας του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

ΔΙΚΤΥΟ "ΠΕΡΡΑΙΒΙΑ"

Δευτεροβάθμιος Φορέας Πολιτισμού και Επιστημών

www.euromed2017.eu

Αριθμός Υποβολής Εργασίας 146

Ο **Αλέξανδρος Γ. Καπανιάρης** γεννήθηκε στη Ζαγορά Πηλίου. Εργάζεται ως καθηγητής Πληροφορικής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και είναι υπεύθυνος του Κέντρου Πληροφορικής & Νέων Τεχνολογιών (ΚΕ.ΠΛΗ.ΝΕ.Τ.) Μαγνησίας. Είναι Διδάκτωρ Ψηφιακής Λαογραφίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής & Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού). Το βασικό του πτυχίο είναι Μηχανικός Πληροφορικής του Τ.Ε.Ι. Πληροφορικής Αθήνας, ενώ είναι πτυχιούχος του τμήματος "Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό" της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και πτυχιούχος της σχολής παιδαγωγικών της ΠΑ.Τ.Ε.Σ./Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. Θεσσαλονίκης. Διαθέτει μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης στα αντικείμενα "Γραφικές Τέχνες - Πολυμέσα" του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και στα Σύγχρονα Περιβάλλοντα Μάθησης & Παραγωγής Διδακτικού Υλικού του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης). Είναι επιμελητής εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εκδόσεων, ενώ στο παρελθόν έχει επιμεληθεί πλήθος επιτραπέζιων ημερολογίων - εκδόσεων της "Μαγνήτων Κιβωτού", της Εταιρείας Θεσσαλικών Ερευνών και των Εκδόσεων του Αγροτικού Συνεταιρισμού Ζαγοράς. Το 2015 για το έργο "Οι Μάηδες της Μακρινίτσας" τιμήθηκε με το Καυταντζογλείου Βραβείο της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Επίσης, έχει διατελέσει Δημοτικός Σύμβουλος Ζαγοράς, Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Ζαγοράς, Πρόεδρος Πολιτιστικού και Αθλητικού Οργανισμού του Δήμου Ζαγοράς, ενώ κατά το διάστημα 2007-10 διετέλεσε Ειδικός Σύμβουλος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μαγνησίας σε θέματα εθελοντισμού, κοινωνικών εταιριών, πολιτισμού, νέων τεχνολογιών & εκπαίδευσης. Το διάστημα αυτό είναι Οργανωτικός Γραμματέας του πολιτιστικού φορέα της Ιεράς Μητρόπολης Δημητριάδος & Αλμυρού "Μαγνήτων Κιβωτός, για τη διάσωση του πολιτιστικού αποθέματος" και Αντιπρόεδρος της εφορείας της Δημόσιας Ιστορικής Βιβλιοθήκης Ζαγοράς.

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΖΑΓΟΡΑΣ (1916-2016): ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΠΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Ψηφιοποίηση, Τεκμηρίωση, Ανάδειξη, Ιστορικό αρχείο, Άυλη πολιτιστική κληρονομιά

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Το υπό συγκρότηση ιστορικό αρχείο του Αγροτικού Συνεταιρισμού Ζαγοράς Πηλίου, αποτελεί μια ξεχωριστή περίπτωση συγκροτημένου αρχείου που αποτελείται από πολλαπλά ψηφιακά και έντυπα τεκμήρια, τα οποία έχουν συλλεχθεί επιμελώς και βρίσκονται στο τελικό στάδιο της επεξεργασίας. Η σημαντικότητα του ιστορικού αρχείου, έγκειται στο γεγονός ότι το ιστορικό και λαογραφικό υλικό για τον πολιτισμό της αγροτικής παραγωγής και της συνεταιριστικής ιστορίας στην Ελλάδα, είναι σπάνιο και μοναδικό, με πολλαπλές μορφές τεκμηρίων (χειρόγραφα, φωτογραφίες, πρακτικά συνεδριάσεων, αντικείμενα, προφορικές μαρτυρίες, βίντεο, slides, εφημερίδες, νομικά έγγραφα, κ.ά) από το 1916 έως σήμερα. Σε επίπεδο τεκμηρίωσης και ανάδειξης έχουν πραγματοποιηθεί σημαντικές εργασίες, οι οποίες συνδέονται με συγκεκριμένες ψηφιακές και έντυπες παραγωγές καθώς και με την ένταξη στον εθνικό κατάλογο για την άυλη πολιτιστική κληρονομιά.

Εισαγωγή

Γενικά Ιστορικά Στοιχεία του Φορέα

Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Ζαγοράς Πηλίου, ως μορφή κοινωνικής και αλληλέγγυας συνεταιριστικής οργάνωσης, έχει βαθιά θεμέλια τα οποία στηρίζονται στις αρχές του συνεργατισμού και της αλληλεγγύης των μελών του. Από την ίδρυσή του, το 1916, έως σήμερα έχει ως βασικό σκοπό του την αντιμετώπιση των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών, μέσω μιας συνιδιόκτητης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης. Μέσα στα 101 χρόνια της λειτουργίας του εξελίχθηκε ως ιδεολογία και ως κίνημα με κοινωνικό και οικονομικό περιεχόμενο, αποβλέποντας κυρίως στην ανακούφιση των αγροτών και στη συνοχή της κοινότητας (community), που αρχικά ήταν η περιοχή της Ζαγοράς και αργότερα τα δυτλανά χωριά του Πουρίου και της Μακρυράχης. Ο χειρωνακτικός και ιδιαίτερος τρόπος καλλιέργειας των φρούτων και καρπών στο Πήλιο Όρος, με όλες τις δυσχερείες του (ορεινό ανάγλυφο, δύσκολες καιρικές συνθήκες, προβληματικά δίκτυα άρδευσης) και η προηγούμενη παράδοση των συντεχνιών του μεταξίου και της μεταποίησης νημάτων στην περιοχή με τα περίφημα «Ζαγοριανά Καράβια» οδήγησε του ανθρώπους της περιοχής να αναπτύξουν ισχυρή και συμπαγή συλλογικότητα, κατ' αρχάς για την επιβίωση τους και κατά δεύτερον για να αποφύγουν την εκμετάλλευση των εμπόρων και μεσαζόντων.

Με την ίδρυση του Αγροτικού Συνεταιρισμού, η Ζαγορά εισέρχεται σταδιακά από την πατάτα (πρώτη καλλιέργεια) στην εντατική καλλιέργεια του μήλου, στην αρχή με κάποιες παλιές ποικιλίες μήλου (ουάεν, κολμπασέικα, σκιούπια) σε συνδυασμό με τα ζαγοριανά φιρίκια στη συνέχεια. Η έλευση και η εντατική καλλιέργεια του μήλου και ειδικότερα της ποικιλίας ντελίσσιους (1960) θα απογειώσει την αγροτική παραγωγή της Ζαγοράς καθιερώνοντας το μήλο της Ζαγοράς (ΖΑΓΟΡΙΝ) διεθνώς. Ειδικότερα, η παράδοση του συνεταϊρίζεσθαι, που δημιουργήθηκε στη Ζαγορά μετά την ίδρυση του «Συνεταιρισμού Πωλήσεων Γεωργικών Προϊόντων Ζαγοράς» το 1916, συνδέθηκε με την αδιάλειπτη παρουσία της Οργάνωσης για εκατό χρόνια.

Βέβαια, αυτά τα 101 χρόνια δεν ήταν όλα ρόδινα, καθώς πέρασε από διάφορα στάδια, τόσο ακμής όσο και παρακμής. Το τελικό στάδιο ακμής του Συνεταιρισμού ουσιαστικά άρχισε να διαμορφώνεται κατά τη δεκαετία του '60, όταν άρχισε να αναπτύσσεται η καλλιέργεια Starking Delicious, την οποία προώθησε ένας δυναμικός πυρήνας 48 αγροτών που ξεκίνησε την αναδιοργάνωση του Συνεταιρισμού, ο οποίος τελούσε σε χρεοκοπία. Αυτοί οι 48 αγρότες, προερχόμενοι κυρίως από τον προοδευτικό χώρο, κατάφεραν να πάρουν δικό τους μαγαζί στη λαχαναγορά του Ρέντη το 1965 και αγόρασαν το πρώτο σύγχρονο φορτηγό. Με την επιβολή της δικτατορίας του 1967 έγινε υποχρεωτική αλλαγή του Διοικητικού Συμβουλίου. Ωστόσο, η νέα διορισμένη Διοίκηση δεν σταμάτησε το έργο της προηγούμενης, αλλά κατάφερε επί της θητείας της, το 1971, να δημιουργήσει τον πρώτο πυρήνα των σημερινών Ψυγείων.

Στη συνέχεια, με την είσοδο της χώρας στην ΕΟΚ, η Ζαγορά αξιοποίησε τα κοινοτικά προγράμματα που υπήρχαν. Κατά τη δεκαετία του '80 οικοδομήθηκε ο κύριος όγκος της υποδομής, ενώ το 1996 ήταν η χρονιά-ορόσημο, καθώς ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Ζαγοράς κατέκτησε την προστατευόμενη ονομασία προέλευσης και σε κάθε μήλο επικολλήθηκε η ετικέτα «Zagorin», που έκανε το προϊόν επώνυμο και αναγνωρίσιμο από τον καταναλωτή. Κατά τη δεκαετία

του 2000 δόθηκε έμφαση στον πρωτογενή τομέα. Είχε ήδη εμφανισθεί το πρόβλημα της μικροκαρπίας και της γήρανσης των μηλεοδένδρων. Οι Ζαγοριανοί αγρότες κατάφεραν μέσα σε τρία χρόνια να ενταχθούν στο σύστημα της ολοκληρωμένης παραγωγής. Τα προϊόντα απέκτησαν πιστοποιήσεις ασφαλείας και παραγωγής με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον.

Παράλληλα, ξεκίνησε μια επανάσταση στον τομέα της φύτευσης, αναδιοργανώθηκαν πολλά χωράφια με νέους, σύγχρονους τρόπους φύτευσης και σήμερα η περιοχή της Ζαγοράς διανύει μια νέα φάση περιμένοντας τα αποτελέσματα της νέας στρατηγικής. Ο στόχος του Συνεταιρισμού για το μέλλον είναι να δημιουργήσει προϊόντα μεταποίησης μήλου.

Συγκρότηση του Ψηφιακού Ιστορικού Αρχείου

Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Ζαγοράς Πηλίου με αφορμή τα 100 χρόνια αδιάλειπτης λειτουργίας, το 2015 ξεκίνησε την συγκρότηση του ψηφιακού ιστορικού του αρχείου. Πρόκειται για μια ψηφιακή δεξαμενή χειρογράφων, φωτογραφιών, αντικειμένων και διάφορων άλλων τεκμηρίων που ψηφιοποιήθηκαν και τεκμηριώθηκαν (μεταδεδομένα) σταδιακά, με στόχο να συγκροτηθεί ένα επίσημο και λειτουργικό ψηφιακό αρχείο από το οποίο θα τροφοδοτούνταν όλες οι παραγωγές του (έντυπες και ψηφιακές). Κατά το πρώτο στάδιο αξιοποιήθηκαν υπάρχοντα τεκμήρια όπως βιβλία πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου, πρακτικά Γενικών Συνελεύσεων, πρακτικά Εποπτικών και Μικτών Συμβουλίων από το 1935 και έπειτα. Στη συνέχεια αναζητήθηκαν αρχεία δημόσιων υπηρεσιών που συσχετίστηκαν και συμπλήρωσαν την περίοδο 1916-1935 από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, Δ/ση Οικονομικών Ελέγχων και Επιθεώρησης, Τμήμα Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Παρακολούθησης Εφαρμογής Εθνικής και Ενωσιακής Νομοθεσίας. Το σπάνιο αυτό κομμάτι του αρχείου αποτελούνταν από χειρόγραφα μιας σημαντικής περιόδου λειτουργίας της οργάνωσης για την οποία δεν υπήρχε υλικό σε κανένα άλλο δημόσιο φορέα. Παράλληλα αναζητήθηκαν αρχεία πρώην υπαλλήλων και στελεχών της οργάνωσης για περιόδους που επίσης δεν υπήρχαν στοιχεία στην έδρα του φορέα. Τα αρχεία αυτά ήταν κυρίως προσωπικά αρχεία στελεχών (Διευθυντής, προϊστάμενος πωλήσεων πρατηρίου Αθηνών) με χειρόγραφα, έντυπα, σημειώματα και φωτογραφίες. Παράλληλα αναζητήθηκαν αρχεία και από άλλες δημόσιες υπηρεσίες (π.χ. Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων) κυρίως για ιδρυτικές πράξεις, νομοθεσία και άλλες νομοθετικές πράξεις. Επιπρόσθετα αναζητήθηκαν από τα υποθηκοφυλάκια της Μαγνησίας όλες συμβολαιογραφικές και νομικές πράξεις (συμβόλαια αγορών και πωλήσεων, πλειστηριασμοί, υποθήκες κ.ά.).

Το ιστορικό αρχείο του Συνεταιρισμού Ζαγοράς συμπληρώθηκε επίσης και με την ψηφιοποίηση σχετικών δημοσιευμάτων για την οργάνωση της Ζαγοράς από τοπικές εφημερίδες (π.χ. ΘΕΣΣΑΛΙΑ, ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ κ.ά.) για την περίοδο 1916-2016. Η διαδικασία έγινε πολύ προσεκτικά έτσι ώστε να ψηφιοποιηθούν όλα τα δημοσιεύματα από τις περισσότερες τοπικές εφημερίδες από τα αρχεία που υπάρχουν στην περιφερειακή ενότητα Μαγνησίας, σε δημόσιες και ιδιωτικές βιβλιοθήκες καθώς και από τα αρχεία των τοπικών εφημερίδων.

Δημιουργία Αρχείου Προφορικών Μαρτυριών και Αναζήτηση Τεκμηρίων (Επιτόπια Έρευνα)

Δημιουργία Αρχείου Προφορικών Μαρτυριών

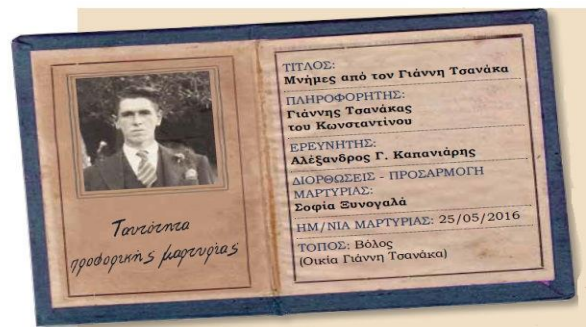
Η συγκρότηση του αρχείου προφορικών μαρτυριών, πραγματοποιήθηκε από επιτόπια επίσκεψη των ερευνητών στους χώρους διαβίωσης και εργασίας, όλων των σχετικών εμπλεκόμενων με τον Αγροτικό Συνεταιρισμό Ζαγοράς. Δηλαδή πρώην Προέδρους και μέλη Διοικητικών και Εποπτικών Συμβουλίων εν ζωή, συγγενείς πρώην Προέδρων και μελών του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου, πρώην μέλη του Αγροτικού Συνεταιρισμού Ζαγοράς γυναίκες και άνδρες, νυν μέλη της οργάνωσης, πρώην και νυν υπαλλήλους της συνεταιριστικής οργάνωσης και τέλος κάθε εμπλεκόμενου με τον Αγροτικό Συνεταιρισμό Ζαγοράς. Οι περισσότερες μη δομημένες συνεντεύξεις, πραγματοποιήθηκαν με την συναίνεση του πληροφορητή και καταγράφηκαν σε ψηφιακή μορφή (μαγνητοσκόπηση σε αρχείο mp3). Στη συνέχεια οι συνεντεύξεις ταξινομήθηκαν ανά ημερομηνία και αποθηκεύτηκαν αφού πρώτα απομαγνητοφωνήθηκαν και καταγράφηκαν σε ψηφιακή μορφή (αρχείο word). Οι συνεντεύξεις που καταγράφηκαν ξεπερνούν τις ογδόντα και κινούνται σε διαφορετικές ηλικίες, συννοικίες και τύπου (συνεταιριστής άνδρας και γυναίκα, συνταξιούχοι, υπάλληλοι και στελέχη).

Επιτόπια Έρευνα

Εκτός από τη διεξαγωγή αδόμητων συνεντεύξεων, που καταγράφησαν και οπτικά σε μορφή βίντεο με τη συναίνεση των πληροφορητών, παράλληλα διεξαγόταν και συνομιλίες οι οποίες δεν καταγράφονταν οπτικά αλλά σε ημερολόγιο. Επιπρόσθετα, σε κάθε συνάντηση με τους πληροφορητές πραγματοποιούνταν και η αναζήτηση σχετικών τεκμηρίων, όπως χειρόγραφα, μιλκ σημειώσεων, φωτογραφίες κ.ά. για τα οποία οι ερευνητές συμπλήρωναν τα σχετικά μεταδομένα. Από αυτή την επιτόπια έρευνα και συλλογή τεκμηρίων, εμπλουτίστηκε το ιστορικό αρχείο με εκατοντάδες σπάνιες φωτογραφίες και χειρόγραφα τα οποία ήταν μοναδικά και αδημοσίευτα σε μεγάλο μέρος. Η ψηφιοποίηση των τεκμηρίων κατά τη διάρκεια της επιτόπιας έρευνας πολλές φορές γινόταν επί τόπου, έτσι ώστε ο πληροφορητής να αισθάνεται ασφάλεια και να προσκομίσει το σύνολο των τεκμηρίων που διέθετε χωρίς να υπάρχει αμφισβήτηση, σε σχέση με την παράδοση του υλικού καθώς και την ακεραιότητα του.

Επεξεργασία Ερευνητικού Υλικού

Η συλλογή και η επεξεργασία των προφορικών μαρτυριών και των τεκμηρίων της έρευνας ξεκίνησε από το καλοκαίρι του 2014 και ολοκληρώθηκε το Σεπτέμβριο του 2017. Για κάθε προσκόμιση τεκμηρίων και συλλογή προφορικής μαρτυρίας υπήρξε ειδική επεξεργασία. Όλες οι προφορικές μαρτυρίες, εκτός από την απομαγνητοφώνηση επεξεργάστηκαν από φιλόλογο συνεργάτη, εκεί όπου υπήρχε ανάγκη για νοηματική απόδοση, χωρίς αλλοίωση καθώς και διόρθωση για ορθογραφικά ή συντακτικά λάθη που προήλθαν κατά την απομαγνητοφώνηση. Παράλληλα δημιουργήθηκε για κάθε προφορική μαρτυρία, ταυτότητα της μαρτυρίας (Τίτλος, Πληροφορητής, Ερευνητής, Διορθώσεις – Προσαρμογή μαρτυρίας, Ημερομηνία μαρτυρίας, Τόπος).

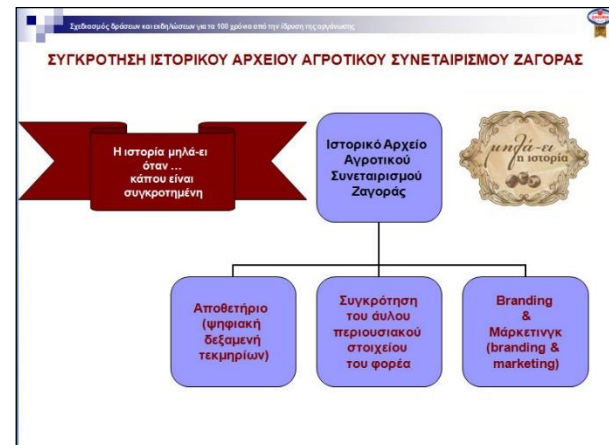

Εικόνα 1: Παράδειγμα δημιουργία ταυτότητας προφορικής μαρτυρίας

Ψηφιοποίηση, Τεκμηρίωση Ιστορικού Αρχείου

Εισαγωγή

Η ψηφιοποίηση είναι μια σημαντική ενέργεια στην προσπάθεια που καταλαμβάνεται προκειμένου να διατηρηθούν αναλλοίωτα τεκμήρια πολιτισμού με σπάνιο και πολύτιμο περιεχόμενο. Ειδικότερα η ψηφιοποίηση συνεισφέρει σημαντικά σε μια σειρά στόχων των οποίων οι σημαντικότεροι είναι: α) η διατήρηση τεκμηρίων όπως χειρόγραφα, βιβλία, καρτ ποστάλ, φωτογραφίες, έργα τέχνης, ηχογραφήσεις, αντικείμενα, κ.ά. τα οποία κινδυνεύουν από τη φθορά που επέρχεται από το χρόνο σε συνδυασμό αρκετές φορές με τη μη ορθή μεταχείριση από τον άνθρωπο με ότι συνεπάγεται αυτό, β) η απλούστευση και επιτάχυνση της πρόσβασης σε πολιτιστικό περιεχόμενο τόσο από εξειδικευμένες ομάδες που έχουν σαν στόχο την επιστημονική μελέτη, όσο και για το ευρύ κοινό. Η επιτάχυνση της πρόσβασης επιτυγχάνεται πρακτικά με την προβολή σε διαφορετικά μέσα, όπως το Διαδίκτυο, οι ψηφιακές διαδραστικές εκδόσεις σε μορφή ψηφιακού δίσκου, το έντυπο και τέλος το εκθεσιακό υλικό, γ) η οικονομική ανάπτυξη μέσω της προβολής και της αξιοποίησης του ψηφιακού υλικού και των δευτερογενών προϊόντων και υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας.

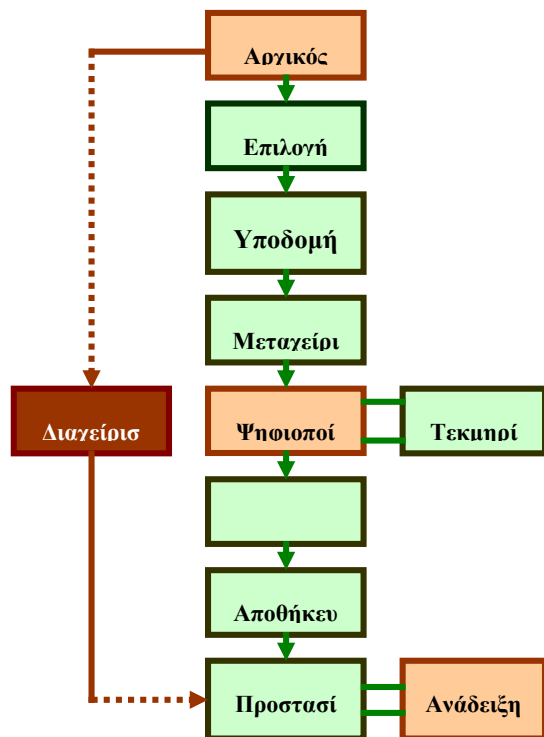

Διάγραμμα 1: Η συγκρότηση του ψηφιακού ιστορικού αρχείου σε σχέση με τις χρήσεις του.

Μεθοδολογία Ψηφιοποίησης Και Τεκμηρίωσης

Αναλυτικά η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε στο παρόν έργο ψηφιοποίησης συνδέεται με τα στάδια του κύκλου ζωής ενός έργου ψηφιοποίησης σύμφωνα με τον οδηγό καλών πρακτικών για τη

ψηφιοποίηση και τη μακροπρόθεσμη διατήρηση του πολιτιστικού περιεχομένου είναι (Γαλιάνη et al., 2005): α) σχεδιασμός του έργου ψηφιοποίησης, β) επιλογή περιεχομένου, γ) προετοιμασία για ψηφιοποίηση, δ) μεταχείριση των πρωτοτύπων, ε) ψηφιοποίηση, στ) διατήρηση του ψηφιακού περιεχομένου, η) μεταδεδομένα, θ) ενέργειες ανάδειξης – προβολής, ι) πνευματικά δικαιώματα, κ) διαχείριση έργων ψηφιοποίησης.

Διάγραμμα 2: Ο κύκλος ζωής της ψηφιοποίησης (Γαλιάνη et al., 2005 σ.13).

Ειδικότερα στον αρχικό σχεδιασμό για την ψηφιοποίηση του ιστορικού αρχείου του Αγροτικού Συνεταιρισμού Ζαγοράς καθορίστηκαν οι στόχοι της ψηφιοποίησης του αρχείου (στόχοι, σκοποί, χρονοδιάγραμμα, περιορισμοί, προοπτικές). Στη συνέχεια έγινε καταγραφή των ειδών των τεκμηρίων (ποσότητα, ποιότητα) προς ψηφιοποίηση (ιδιωτικά και δημόσια αρχεία), καθορίστηκε το χρονοδιάγραμμα σε σχέση με τους ιδιώτες συλλέκτες ή πληροφορητές (διαθεσιμότητα) και τέλος δημιουργήθηκαν οι ομάδες ψηφιοποίησης (ομάδα ψηφιοποίηση προφορικών μαρτυριών, ομάδα ψηφιοποίησης τοπικών εφημερίδων (αποσπάσματα σχετικά με τον συνεταιρισμό της Ζαγοράς), ομάδα ψηφιοποίησης φωτογραφιών, ομάδα ψηφιοποίησης ιδιωτικών αρχείων. Η υποδομή και το περιβάλλον ψηφιοποίησης αφορούσε τις παρακάτω κατηγορίες: α) ψηφιοποίηση μέσω επιτραπέζιων σαρωτών (A4 και A3) στην έδρα της οργάνωσης, β) φωτογράφιση με τη βοήθεια επαγγελματιών φωτογράφων, γ) ψηφιοποίηση εικόνας (συνεντεύξεις κ.ά. από επαγγελματίες εικονολήπτες), δ) ψηφιοποίηση – απομαγνητοφώνηση προφορικών μαρτυριών. Η ψηφιοποίηση των τεκμηρίων πραγματοποιήθηκε στα γραφεία της οργάνωσης, επί τόπου σε οικίες και χώρους εργασίας των πληροφορητών καθώς και στις έδρες δημόσιων φορέων (Υπουργείο Γεωργίας, Δημόσια Ιστορική Βιβλιοθήκη Ζαγοράς, Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων, Λαϊκή Βιβλιοθήκη Βόλου «Οι Τρεις Ιεράρχες»).

Η μεταχείριση των πρωτοτύπων υπήρξε πολύ προσεκτική και με σεβασμό στα τεκμήρια λόγω της μοναδικότητας του υλικού αλλά και λόγω ότι το περισσότερο υλικό ήταν οικογενειακά κειμήλια και σπάνια υπηρεσιακά έγγραφα φορέων και αρχείων. Η ψηφιοποίηση των τεκμηρίων επί τόπου, δηλαδή στο χώρο τον οποίο βρισκόταν αρχικά διασφάλισε την ακεραιότητα των τεκμηρίων καθώς και ζητήματα ασπληνών ή μερικών καταστροφών από μεταφορά ή μετακινήσεις.

Μεθοδολογία Τεκμηρίωσης Και Μεταδεδομένα

Κατά τη διάρκεια της ψηφιοποίησης, με παρόντες του ιδιοκτήτες ή τους πληροφορητές, υπήρξε επιτόπια έρευνα και κυρίως διασταύρωση των τεκμηρίων με παρόμοια τεκμήρια ή πηγές. Άλλωστε η πολλαπλή αποτύπωση ενός γεγονότος ή μιας φωτογραφίας ή ενός εγγράφου από περισσότερους ιδιοκτήτες αρχείων και με διαφορετικούς τρίτους (ψηφιοποίηση, ημερολόγιο ερευνητή, οπτικοποίηση (video)) βοήθησε στην τελική τεκμηρίωση. Όλα τα τεκμήρια αποθηκεύτηκαν με λατινικούς χαρακτήρες (ονοματοδοσία) σε σχέση με τον ιδιοκτήτη αρχείου, ενώ στην πορεία θα προκύψει μια ενιαία ονοματοδοσία των αρχείων για το τελικό ιστορικό αρχείο το οποίο βρίσκεται υπό επεξεργασία. Η διαδικασία των μεταδομένων πραγματοποιήθηκε με το σύστημα Dublin Core. Το Dublin Core είναι ένα απλό πρότυπο κανόνων που χρησιμοποιεί 15 στοιχεία (elements) για την περιγραφή ψηφιακών αντικειμένων με απώτερο σκοπό τον εύκολο εντοπισμό και ανάκτησή τους. Το πρότυπο αυτό χρησιμοποιείται για την περιγραφή ψηφιακών αντικειμένων όπως βίντεο, ήχο, εικόνες, κείμενο αλλά και πιο πολύπλοκων αντικειμένων όπως ιστοσελίδες. Η υλοποίησή του βασίζεται στις μεταγλώσσες XML και RDF και εξαιτίας της απλότητάς του έχει καταστεί το πιο διαδεδομένο πρότυπο μεταδεδομένων.

Προστασία Πνευματικών Δικαιωμάτων

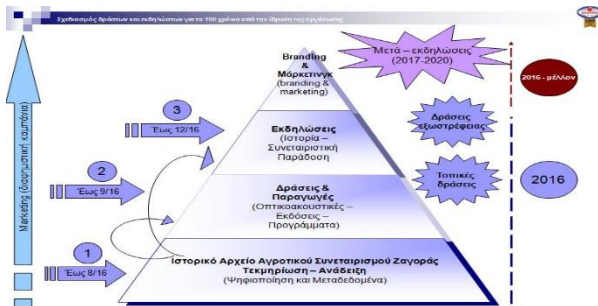
Για κάθε διάθεση τεκμηρίων (φωτογραφίες, έγγραφα, χειρόγραφα κ.ά) προς το ιστορικό αρχείο από τρίτους εξασφαλίστηκαν τα δικαιώματα των ιδιοκτητών με αναφορά τους σε κάθε χρήση (εκδόσεις, ντοκιμαντέρ, διάθεση στο διαδίκτυο). Επίσης όσοι ζητήσουν στο μέλλον πρόσβαση στο ιστορικό αρχείο του Αγροτικού Συνεταιρισμού Ζαγοράς, θα καταθέτουν αίτηση με την προϋπόθεση ότι τα τεκμήρια που θα τους δοθούν (σε χαμηλή ανάλυση) δε θα χρησιμοποιηθούν για εμπορικούς σκοπούς και θα αναγράφεται το όνομα του αρχικού ιδιοκτήτη σε κάθε δημοσίευση ή ερευνητική εργασία. Επίσης για τη χρήση κάθε προφορικής μαρτυρίας αδημοσίευτης ή μη θα αναγράφεται η ταυτότητα της μαρτυρίας καθώς και ο ιδιοκτήτης του αρχείου (Αγροτικός Συνεταιρισμός Ζαγοράς). Για την διάθεση των τεκμηρίων του ιστορικού αρχείου μετά από την πλήρη επεξεργασία του υπάρχει σκέψη χρήσης υδρογραφήματος.

Ανάδειξη και Προβολή του Ιστορικού Αρχείου

Σχεδιασμος Και Υλοποιηση Της Αναδειξης Και Προβολης Του Αρχειου

Ο αρχικός σχεδιασμός για την συγκρότηση του ψηφιακού ιστορικού αρχείου του Αγροτικού Συνεταιρισμού Ζαγοράς είχε ως στόχο το τελικό ψηφιοποιημένο ιστορικό αρχείο να υποστηρίξει μεταξύ άλλων την ενίσχυση του «Branding» και του μάρκετινγκ του Αγροτικού Συνεταιρισμού Ζαγοράς, δηλαδή την ενίσχυση της

εταιρικής εικόνας και κατ' επέκταση την συγκρότηση του άυλου περιουσιακού στοιχείου του φορέα. Ειδικότερα για να υποστηριζόταν όλες οι δράσεις - παραγωγές και εκδηλώσεις που υπηρετούν τον τελικό σκοπό (ενίσχυση του Branding & Μάρκετινγκ) θα χρειαζόταν ως πρώτο βήμα η δημιουργία του ψηφιακού ιστορικού αρχείου του Αγροτικού Συνεταιρισμού Ζαγοράς. Δηλαδή ένα μεγάλο αποθετήριο (ψηφιακή δεξαμενή τεκμηρίων) που θα αντλούνταν υλικό για κάθε δράση στο μέλλον.

Διάγραμμα 3: Ο αρχικός σχεδιασμός με βάση το ψηφιακό ιστορικό αρχείο της οργάνωσης, σε σχέση με την ανάδειξη και προβολή (branding & marketing).

Η ευτυχής συγκυρία των επετειακών δράσεων και εκδηλώσεων για τα 100 χρόνια της αδιάλειπτης λειτουργίας της οργάνωσης το 2016, συνέπεσε με την συγκρότηση του ψηφιακού ιστορικού αρχείου της οργάνωσης. Έτσι μέσω του ψηφιοποιημένου αρχείου ως ψηφιακή δεξαμενή άντλησης υλικού, προγραμματίστηκαν και υλοποιήθηκαν μια σειρά δράσεων: α) εκδηλώσεις για την ιστορία και την συνεταιριστική παράδοση του Α.Σ.Ζ. με οπτικοακουστικό υλικό (προβολές), β) παραγωγή ντοκιμαντέρ με την ιστορία και τις δράσεις του Α.Σ.Ζ., γ) παραγωγή δίτομου λευκώματος για την ιστορία του Α.Σ.Ζ., δ) δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων, ε) δημιουργία φορητών θεαματικών εκθέσεων και προωθητικού – διαφημιστικού υλικού, στ) δημιουργία φακέλου για την ένταξη στον εθνικό κατάλογο της UNESCO, στ) προεργασία για τη δημιουργία μουσείου του μίλου και του Αγροτικού Συνεταιρισμού Ζαγοράς, ζ) δημιουργία εντύπων και συμπληρωματικών εκδόσεων στο μέλλον, η) δημιουργία πλαισίου για την έρευνα φοιτητών και σπουδαστών ελληνικών πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι..

Εικόνα 2: Η έκδοση δίτομου έργου για την ιστορία και τις δράσεις της οργάνωσης με υλικό που αντλήθηκε από το ψηφιακό ιστορικό αρχείο αναδεικνύοντας έτσι τα σπάνια τεκμήρια του.

Επίσης ολοκληρώθηκαν σε επίπεδο ανάδειξης και προβολής μέσω του ψηφιακού ιστορικού αρχείου του Αγροτικού Συνεταιρισμού Ζαγοράς: α) η δημιουργία μουσικού έργου σε CD (soundtrack) του ντοκιμαντέρ, β) η δημιουργία ντοκιμαντέρ με τίτλο «Με τα τσάπια και με τα θκέλια», ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΖΑΓΟΡΑΣ ΠΗΛΙΟΥ διάρκειας 55 λεπτών, και γ) η δημιουργία ημερολογίου – έκδοσης με τίτλο 100 χρόνια συνεταιριστικής παράδοσης και αγώνα: Αγροτικός Συνεταιρισμός Ζαγοράς Πηλίου.

Εικόνα 3: Τα παραδοτέα για την ιστορία και τις δράσεις της οργάνωσης με υλικό που αντλήθηκε από το ψηφιακό ιστορικό αρχείο αναδεικνύοντας έτσι τα σπάνια τεκμήρια του.

Άυλη Πολιτιστική Κληρονομία: Απο Την Ψηφιοποίηση Την Ένταξη Στον Εθνικό Κατάλογο

Η σημασία της ύπαρξης του Αγροτικού Συνεταιρισμού Ζαγοράς Πηλίου, ως πρότυπο συνεργατικότητας, αλληλεγγύης και διαχρονικού μοντέλου οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης στην ευρύτερη περιοχή της Ζαγοράς και του Ανατολικού Πηλίου είναι τεράστια. Αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι οι κάτοικοι της περιοχής, όλων των ηλικιών καταναούν τη σπουδαιότητα της οργάνωσης, καθώς έχουν γαλουχηθεί από μικρά παιδιά με την έννοια της οικογένειας, της παρέας, των φίλων και των συγγενών που όλοι μαζί παλεύουν και μοχθούν καθημερινά, για να παραγάγουν, να συλλέξουν και να εμπορευτούν τα προϊόντα τους. Η φράση «η ισχύς εν τη ενώσει», δεν είναι μια φράση για τους κατοίκους της περιοχής, που έχει απλά ένα διδακτικό μήνυμα, αλλά μια ζωντανή πραγματικότητα. Άλλωστε, οι δυσκολίες που είχαν προκύψει στη συνεταιριστική οργάνωση της Ζαγοράς μέσα σε αυτά τα 100 χρόνια αδιάλειπτης λειτουργίας, έδωσαν μαθήματα ζωής στους συνεταίρους και στις συνεταίρες της περιοχής, όταν ήρθαν αντιμέτωποι με τα συμφέροντα των μεσιτών και εμπόρων που τους απειλούσαν. Από τη μια πλευρά οι ανάγκες των κατοίκων να επιβιώσουν σε δύσκολες συνθήκες, αποκλεισμένοι από τα αστικά κέντρα, τα δίκτυα διανομών και τις αγορές και από την άλλη η μακροχρόνια παράδοση των συντεχνιών του μεταξίου στη Ζαγορά του 17^ο έως 18^ο αιώνα, και άλλων παραγωγών (καλλιέργεια αμπελιών και πατάτας) ωρίμασαν σταδιακά τους κατοίκους της περιοχής, και εύκολα κατανόησαν τη σπουδαιότητα της συνεταιριστικής διαχείρισης.

Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Ζαγοράς Πηλίου αποτελεί πρότυπο συνεταιριστικής διαχείρισης και αλληλεγγύης. Δεν είναι τυχαίο ότι ονομάστηκε «συνεταιρισμός πιλότος» από την ελληνική κυβέρνηση το 1983, ούτε ότι άντεξε σε πολέμους, δικτατορίες, εμφύλιο, οικονομικές κρίσεις και άλλα τόσα γεγονότα που σημάδεψαν την Ελλάδα τα τελευταία 100 χρόνια. Η βιωσιμότητα του Συνεταιρισμού της Ζαγοράς στηρίχθηκε στη συγκροτημένη διαχείριση απαλλαγμένη από χρέη και υποχρεώσεις σε τρίτους συνεισφέροντας στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της χώρας τόσο με τις εξαγωγές που έχει επιτύχει σε 17 χώρες του κόσμου, όσο και με τις θέσεις εργασίας που έχει καταφέρει να συγκρατήσει όλα αυτά τα χρόνια. Το σημαντικό επίσης είναι ότι έχει καταφέρει να μεταδώσει και να προσφέρει τεχνολογία και πληροφορίες σε πολλούς συνεταιρισμούς και ενώσεις της Ελλάδας καταφέροντας σε πολλές περιπτώσεις να είναι ο εκπρόσωπος της Ελλάδας σε συλλογικές ενώσεις και οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUROFRU, κ.ά). Η συνεισφορά όμως του Συνεταιρισμού της Ζαγοράς είναι σημαντική και σε επίπεδο καλλιέργειας, καθώς κατάφερε να παντρέψει την ιστορία με το μέλλον και τις παραδοσιακές με τις σύγχρονες τεχνικές καλλιέργειας. Επίσης, σημαντική είναι και η συνεισφορά του σε επίπεδο κοινωνίας

και αξιών, διότι κατάφερε να προστατέψει την ιδεολογία του συνεταιριστικού κινήματος, ειδικά όταν αυτό δεχόταν κριτική σε πολλές περιοχές της Ελλάδας, κυρίως λόγω κακοδιαχείρισης.

Η κοινότητα (περιοχή του Δήμου Ζαγοράς – Μουρεσίου) συμμετείχε ενεργά στη διατήρηση της ιστορικής μνήμης του συνεταιρισμού και συγκεκριμένα στη δημιουργία του Ιστορικού Ψηφιακού Αρχείου του Αγροτικού Συνεταιρισμού Ζαγοράς, παραχωρώντας φωτογραφίες, τεκμήρια, προφορικές μαρτυρίες, αντικείμενα που φωτογραφήθηκαν, έντυπα κ.ά. Από αυτή την ψηφιακή δεξαμενή τεκμηρίων συλλογικής μνήμης προέρχεται το υλικό που στηρίχθηκε ο φάκελος για την ένταξη τους Συνεταιρισμού Ζαγοράς Πηλίου στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας.

Τα μέτρα διαφύλαξης και ανάδειξης που ήδη σχεδιάζονται και προτείνονται να εφαρμοστούν στο μέλλον για τη συνεταιριστική ενότητα και την αγροτική παραγωγή από τον Αγροτικό Συνεταιρισμό Ζαγοράς είναι:

- Ολοκλήρωση του ιστορικού ψηφιακού αρχείου (δράση που ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη),
- Εκδόσεις (δίτομο έργο και ντοκιμαντέρ για την ιστορία της οργάνωσης, δράση που έχει ολοκληρωθεί),
- Σχεδιασμός Μουσείου Αγροτικής Καλλιέργειας στο Πήλιο και Μουσείου Αγροτικού Συνεταιρισμού Ζαγοράς (δράση που βρίσκεται σε διαβούλευση),
- Δημιουργία εκπαιδευτικών βιωματικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων (προτάσεις για το μέλλον),

Συμπεράσματα

Η συγκρότηση του ιστορικού αρχείου του Αγροτικού Συνεταιρισμού Ζαγοράς αποτελεί ένα ιδιαίτερο και ενδιαφέρον εγχείρημα σε πανελλήνιο επίπεδο τόσο για την ιδιαιτερότητα του υλικού μας και ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Ζαγοράς έχει διανύσει 101 χρόνια συνεχούς παρουσίας στα συνεταιριστικά τεκταινόμενα της χώρας όσο και για τις εξελίξεις που έχει δημιουργήσει στο χώρο της αγροτικής παραγωγής. Επίσης σε επίπεδο τεκμηρίων το ψηφιακό αρχείο περιλαμβάνει μια πλειάδα διαφορετικών τεκμηρίων (χειρόγραφα, φωτογραφίες, βίντεο, εφημερίδες, Φ.Ε.Κ., προφορικές μαρτυρίες, οπτικοακουστικό υλικό, ήχο, μουσική, βίντεο, τηλεοπτικές εκπομπές, αφιερώματα, διατακτικές, κανονισμούς, πρακτικά συνεδριάσεων διοικητικών, εποπτικών συμβουλίων και γενικών συνελεύσεων) και έχουν εργαστεί για τη συγκρότηση του μια πλειάδα επιστημόνων

(πληροφορικός, πολιτισμολόγος, κοινωνικός επιστήμονας, νομικός επιστήμονας, στελέχη του χώρου της γεωπονίας, τοπικοί ερευνητές κ.ά). Παράλληλα η χρήση του αρχείου αφορά πολλές θεματικές επιστημονικές πτυχές (λαογραφία, ανθρωπολογία, τοπική ιστορία, ιστορία, συνεταιριστική ιστορία, πολιτισμός της αγροτικής παραγωγής, οικονομία κ.ά). Η ολοκλήρωση του αρχείου θα συμβάλει όμως και στο χώρο της εκπαίδευσης και της επιστήμης διότι το ψηφιακό αρχείο μπορεί να αποτελέσει τη βασική πηγή νέων επιστημονικών εργασιών (μεταπτυχιακά, διδακτορικά προγράμματα) και ερευνητικών εργασιών στο χώρο της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Πηγές και Βιβλιογραφία

Γαλάνη Ε., Καζαντζή Α., Κουλησιάνης Μ., Παπατέροπος Χ., Παυλίδης Ν. & Στυλιάρης Γ. 2005, Οδηγός Καλών Πρακτικών για τη Ψηφιοποίηση και τη Μακροπρόθεσμη Διατήρηση Πολιτιστικού Περιεχομένου - Καλές Πρακτικές και Πρακτικές Οδηγίες. Πάτρα: Εργαστήριο Πληροφοριακών Συστημάτων Υψηλών Επιδόσεων, Πανεπιστήμιο Πατρών, 11-13, Διαθέσιμο από: <<http://digitization.hpclub.ceid.upatras.gr>> [7 September 2017].

Σκτισογραφώντας τον Παπαδιαμάντη, Το μοιρολόγι της φώκιας (2016). Αγροτικός Συνεταιρισμός Ζαγοράς: Βόλος.

Ο πρώτος παιδικός συνεταιρισμός! – Αναζητώντας τις ιδέες και της αξίες του συνεταιριστικού πνεύματος (2016). Αγροτικός Συνεταιρισμός Ζαγοράς: Βόλος.

Καπανιάρης, Α., Βαλασσάς, Δ. (2016). 100 χρόνια συνεταιριστικής παράδοσης και αγώνα: Αγροτικός Συνεταιρισμός Ζαγοράς Πηλίου, Βόλος: Εκδόσεις Αγροτικός Συνεταιρισμός Ζαγοράς Πηλίου.

Καπανιάρης, Α., Βαλασσάς, Δ. (2017). Αγροτικός Συνεταιρισμός Ζαγοράς, 100 χρόνια συνεταιριστικής παράδοσης και αγώνα, Η ιστορία, οι συνεταιριστικές αξίες και ο πολιτισμός της αγροτικής παραγωγής, Τόμος Α'. Βόλος: Εκδόσεις Αγροτικός Συνεταιρισμός Ζαγοράς Πηλίου.

Καπανιάρης, Α., Βαλασσάς, Δ. (2017). Αγροτικός Συνεταιρισμός Ζαγοράς, 100 χρόνια συνεταιριστικής παράδοσης και αγώνα, Η ιστορία, οι συνεταιριστικές αξίες και ο πολιτισμός της αγροτικής παραγωγής, Τόμος Β'. Βόλος: Εκδόσεις Αγροτικός Συνεταιρισμός Ζαγοράς Πηλίου.